

Editorial

Hepatocelulární karcinom (HCC) byl ještě před čtvrt stoletím vzácnou malignitou s velmi omezenými léčebnými možnostmi a tristními léčebnými výsledky. Nemocní se počítali na pracovištích v jednotkách za rok, pokud se vůbec podařilo jaterní lézi správně diagnostikovat. Převládala léčba symptomatická pokročilých stadií onemocnění, pak lokální způsoby léčby; ze systémové terapie to byl doxorubicin, kterým jsme se snažili změnit nepříznivý průběh chirurgicky neřešitelného onemocnění. Nezdavý životní styl se zvýšeným požíváním alkoholu, obezitou, diabetem jako civilizačními nemocemi a cestování do míst s vysokým rizikem hepatitidy C, posléze pak příchod zahraničních zaměstnanců a dělníků z těchto zemí způsobily,

že i v našich podmínkách se stal HCC poměrně běžným onemocněním.

Diagnostika a léčba HCC prochází jako u všech onkologických diagnóz rychlým rozvojem, rozvíjejí se screeningové programy. Nová data je však třeba podrobovat přísným hodnoticím kritériím. Polovina všech nemocných pochází z Číny, a proto nelze přebírat výsledky a závěry studií z této oblasti automaticky pro naši populaci.

Přední čeští odborníci zabývající se hepatologií, patologickou anatomii, transplantologií, radiodiagnostikou, chirurgickou léčbou jater a systémovou terapií připravili supplementum představující „state of the art“ v péči o nemocné s HCC. Možná že než zaschne tiskařská čerň na těchto stránkách, objeví se nové

postupy a léčebné kombinace. V blízké době očekáváme hlavní posun ve výzkumu genomického profilování nádoru a v testování nových léčebných molekul a postupů v „basket“ studiích, kdy nebude nosnou informací pacientova diagnóza, ale genetická informace společná pro několik nádorových skupin. Doufejme, že tato cesta, která si rází již svoji klinickou dráhu u sarkomů, nádorů slinných žláz, nemalobuněčného plicního karcinomu a mnohých dalších, včetně pediatrických nádorů, přinese pozitivní výsledky i u tohoto agresivního onemocnění, kterým HCC nepochybně je.

*prof. MUDr. Jindřich Fínek, Ph.D.
Onkologická a radioterapeutická
klinika FN Plzeň*